

A close-up portrait of a middle-aged man with short, graying hair, smiling broadly. He is wearing a gray suit jacket, a light blue and white striped shirt, and a dark tie with small white polka dots. The background is dark and out of focus.

Sinds 1 februari 2008 is Leen Paape de nieuwe directeur van NIVRA-Nyenrode, als opvolger van Marcel Pheijffer. Paape heeft uitgesproken ideeën over de toekomst van de accountancyopleidingen. “Ik denk dat het bestaan van acht universitaire opleidingen iets te veel van het goede is. Of dat er in de toekomst minder zullen worden, weet ik niet. Wel denk ik dat de verschillende opleidingen onder druk van de markt zich zullen specialiseren.”

TEKST ADRIE BOXMEER | BEELD SIMONE VAN ES

‘Ik zie de concurrentieslag vol vertrouwen tegemoet’

De wisseling van de wacht is een mooi moment om met de vertrekkende en de komende man te praten. Vóór de toekomstplannen van Leen Paape eerst een tevreden terugblik van Marcel Pheijffer.

“Toen ik hier begon, stond de organisatie al goed. Dat hebben we verder uitgebouwd. We hebben de afgelopen jaren het aantal studenten dat zich aanmeldt, gestaag zien stijgen. Daarnaast zijn we

Leen Paape: ‘Als we met z’n allen slim opereren kunnen we er allemaal beter van worden.’

volledig ingegroeid in de structuur van Nyenrode. Daar heeft de invoering van de Wet toezicht accountantsorganisaties uiteraard bij geholpen, waardoor de invloed van het NIVRA op het vakonderwijs is teruggedrongen. Ten slotte stemt me bijzonder tevreden dat in mijn periode als directeur er vijf visitaties geweest zijn van alle opleidingen die we aanbieden. Alle vijf keer hebben we een positieve beoordeling gekregen.”

Dat Pheijffer nu is opgestapt, heeft alles te maken met de slijtage die volgens hem onherroepelijk optreedt bij de uitoefening van een leidinggevende functie. “Toen ik hier aantrad, heb ik al gezegd dat voor mij de uiterste houdbaarheidsdatum op zo’n vier, vijf jaar zou liggen. Aan die constatering geef ik dan ook inhoud. Overigens

blijf ik als hoogleraar verbonden aan NIVRA-Nyenrode.”

NIEUWE PADEN

De organisatie staat als een huis, is de conclusie van Pheijffer. Dat is dus bij voorbaat een prettige start voor Leen Paape. Hij is de laatste om dat te ontkennen. “Ik kom, met dank aan Marcel, in een gespreid bedje. Wat uiteraard ook helpt, is dat ik hier al enige tijd als docent werkzaam ben

geweest. Ik ken de organisatie. En net zo belangrijk: de organisatie kent mij.”

Wat betreft zijn toekomstplannen wil Paape niet zozeer voortborduren op wat er al is, maar meer nieuwe

paden inslaan. “We zullen wel moeten, want ik denk dat als we niet innoveren, we de belangrijkste groei wel hebben gehad. Wat betreft de bachelor-opleidingen hebben we een marktaandeel van

nagenoeg honderd procent. Daar komt de groei de komende jaren dan ook niet van. Daar komt nog bij dat ik geloof dat acht accountancyopleidingen op academisch niveau wellicht iets te veel is voor Nederland. We moeten voorkomen dat we allemaal een groter deel van de koek willen hebben terwijl die koek niet in omvang toeneemt.”

SAMENWERKEN

De oplossing voor dit probleem is volgens Paape specialisatie. “Ik denk dat we ons moeten specialiseren. Want onze RA-opleiding mag dan gedegen zijn, op andere terreinen zijn we veel minder sterk of zelfs helemaal niet aanwezig. Wij hebben bijvoorbeeld geen RE- en RO-opleiding (register EDP-auditor- en register operational auditor-opleiding, red.). Ik kan me voorstellen dat we die in de toekomst ook gaan aanbieden. Als het aan mij ligt, met andere universiteiten die deze opleiding nu al wel verzorgen.”

Mooie woorden, maar zal de praktijk niet weerbarstig blijken te zijn? Want waarom zullen andere universiteiten een concurrent helpen zich marktaandeel te verschaffen bij opleidingen die men zelf al jaren succesvol aanbiedt?

Leen Paape: “Dat klopt. Maar, zeg ik er direct bij, dat klopt alleen maar als je ervan uitgaat dat de koek niet groter wordt. Terwijl ik geloof dat er onder studenten en werkgevers wel degelijk

Wie is Leen Paape?

Na een elfjarige carrière als beroepsmilitair, koos Leen Paape in 1986 voor het accountantsvak. Hij werkte achtereenvolgens voor het ministerie van Defensie, KMG Klyneveld, KLM, PwC en Protiviti Independent Risk Consulting. Daarnaast is hij al bijna 25 jaar actief als docent onder meer voor het NIVRA, de Erasmus Universiteit Rotterdam en Nyenrode Business Universiteit. Leen Paape is 51 jaar, getrouwd en vader van twee dochters en twee zoons.



Marcel Pheijffer: 'Er is een tekort aan onafhankelijke hoogleraren.'

vraag is naar een grotere diversiteit aan opleidingen. Waardoor, als die extra opleidingen inderdaad worden aangeboden, er van een toename van het aantal studenten sprake zou kunnen zijn. Ik wil de komende tijd met andere universiteiten bekijken hoe we op dit gebied de samenwerking kunnen aangaan. Als we

'Wil je het wetenschappelijk niveau op peil houden, dan moeten meer accountants promotieonderzoek doen.'

met z'n allen slim opereren kunnen we er allemaal beter van worden. Maar als men dat niet wil, dan zal ons dat niet beletten om deze plannen op eigen kracht uit te voeren. De concurrentieslag om

studenten, maar ook om de beste hoogleraren aan te trekken, zie ik vol vertrouwen tegemoet."

PERMANENTE EDUCATIE

Paape denkt nog aan een andere nieuwe activiteit. "Tot nu is de permanente educatie een zaak van de beroepsorganisaties. Denk aan VERA, denk aan het Controllers Instituut. Dat kunnen wij toch ook verzorgen? Ik wil daarover zeker het gesprek beginnen met de beroepsorganisaties. Daarbij is niet alleen de PE maar ook executive courses een activiteit waarmee ik wil beginnen. Daarnaast zijn er met name enkele grote kantoren die veel eigen interne opleidingen hebben.

Is het wel efficiënt dat al die kantoren ieder voor zich opleidingen verzorgen over vaak dezelfde onderwerpen? Kan dat niet handiger worden georganiseerd? Ik zie daar zeker een rol weggelegd voor NIVRA-Nyenrode. Natuurlijk weet ook ik dat bepaalde onderdelen van die opleidingen wel bijzonder specifiek voor een bepaald kantoor zijn. Daar willen we dan ook niet aankomen. En ik heb er ook nog begrip voor als een kantoor absoluut niet wil dat hun medewerkers bij ons een cursus volgen met mensen van de concurrent. Dat hoeft ook helemaal niet. Het lijkt me een kwestie van organiseren die is op te lossen."

MEER PROMOTIEONDERZOEK

Hoe meer fulltime onafhankelijke hoogleraren er zijn, des te beter dat is voor de kwaliteit van de opleiding. Het is een opvatting die Paape en Pheijffer gezamenlijk onderschrijven.

Marcel Pheijffer: "Als er al een zaak is die ons, maar uiteraard ook de andere universitaire opleidingen, parten speelt dan is het dat er een tekort is aan onafhankelijke hoogleraren. Hoe dat komt? Ik denk dat diverse factoren een rol spelen. Dat begint bij de salariering. Een hoogleraar hier verdient absoluut niet slecht, maar het is uiteraard niet te vergelijken met wat een partner bij een groot kantoor ontvangt. Ook worden veel mensen afgeschrikt door de al of niet vermeende bureaucratie die bij onderwijsinstellingen zou bestaan. Daarover kan ik alleen maar zeggen dat die bij Nyenrode, als particuliere universiteit die z'n eigen broek moet ophouden, wel meevalt."

Een andere gezamenlijke wens van beide heren is een toename van het aantal vakgenoten dat besluit te promoveren. Leen Paape: "In vergelijking met enkele jaren geleden zie je een vooruitgang. Maar ik vind het nog niet genoeg. Wil je het wetenschappelijke niveau van het vak op peil houden, dan is het absoluut noodzakelijk dat meer accountants promotieonderzoek gaan doen. Ik acht het als directeur van NIVRA-Nyenrode mijn taak om een bijdrage te leveren aan een toename hiervan, onder meer door bij kantoren er op aan te dringen medewerkers die willen promoveren meer mogelijkheden hiertoe te geven." □